

La continuïtat vital 1. Del naixement a l'edat adulta (3109G01026/2016)

Dades generals

Curs acadèmic : 2016

Descripció : Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les principals patologies pediàtriques. Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les principals patologies infeccioses en els diferents òrgans i aparells. Conèixer les característiques morfofuncionals del nadó, el nen i l'adolescent. Creixement. Nounat prematur. Nutrició infantil. Diagnòstic i consell genètic. Desenvolupament cognitiu, emocional i psicosocial en la infància i adolescència. Saber interpretar mitjançant lectura sistemàtica una imatge radiològica. Saber utilitzar els diferents fàrmacs adequadament. Semiologia radiològica bàsica dels diferents aparells i sistemes. Conèixer altres tècniques d'obtenció d'imatge diagnòstica. Interpretar una analítica normal. Saber fer una anamnesi completa, centrada en el pacient i orientada a les diverses patologies, interpretant el seu significat. Saber fer una exploració física per aparells i sistemes, així com una exploració psicopatològica, interpretant el seu significat. Medicina pal·liativa. Redactar històries, informes, instruccions i altres registres, de manera comprensible a pacients, familiars i altres professionals

Crèdits ECTS : 15

Grups

Grup A

Durada : Semestral, 2n semestre

Professorat : ELDA BALLIU COLLGROS , MONTSERRAT GISPert SAUCH PUIGDEVALL , SARA GUIRAO MARIN , ABEL LOPEZ BERMEJO , LUIS MAYOL CANALS , DAVID RIGAU COMAS , MARIA DEL PILAR RUIZ CUEVAS GARCIA , PABLO JOSE SAEZ PEREZ , MARIA TERESA SERRANDO QUEROL

Idioma de les classes : Català (70%), Castellà (10%), Anglès (20%)

Horaris :

Activitat	Horari	Grup de classe	Aula
Teoria		1	
Pràctiques d'aula		1	
Pràctiques clíniques		1	
Aprenentatge basat en problemes		1	
Aprenentatge basat en problemes		2	

Grup B

Durada : Semestral, 2n semestre

Professorat : ELDA BALLIU COLLGROS , JOAQUIN BARCELO OBREGON , MARIA DEL MAR GARCIA GONZALEZ , MONTSERRAT GISPERT SAUCH PUIGDEVALL , MARIA ESPERANZA MORENO VILLAMIL , DAVID RIGAU COMAS , MARIA DEL PILAR RUIZ CUEVAS GARCIA , PABLO JOSE SAEZ PEREZ , MARIO JOSE SANCHEZ FERNANDEZ , MARIA TERESA SERRANDO QUEROL , JOAN CARLES VILANOVA BUSQUETS

Idioma de les classes : Català (70%), Castellà (10%), Anglès (20%)

Horaris :

Activitat	Horari	Grup de classe	Aula
Teoria		1	
Pràctiques d'aula		2	
Pràctiques d'aula		3	
Pràctiques clíniques		1	
Aprenentatge basat en problemes		3	
Aprenentatge basat en problemes		4	
Aprenentatge basat en problemes		5	

Grup C

Durada : Semestral, 2n semestre

Professorat : ELDA BALLIU COLLGROS , JOAQUIN BARCELO OBREGON , MONTSERRAT GISPERT SAUCH PUIGDEVALL , BORJA GUARCH IBAÑEZ , ABEL LOPEZ BERMEJO , LUIS MAYOL CANALS , ANDREU PEÑAS AGUILERA , DAVID RIGAU COMAS , MARIA DEL PILAR RUIZ CUEVAS GARCIA , ALBERTO TRUJILLO FAGUNDO

Idioma de les classes : Català (70%), Castellà (10%), Anglès (20%)

Horaris :

Activitat	Horari	Grup de classe	Aula
Teoria		2	
Pràctiques d'aula		3	
Pràctiques d'aula		4	
Pràctiques clíniques		1	
Aprenentatge basat en problemes		6	
Aprenentatge basat en problemes		7	
Aprenentatge basat en problemes		8	

Grup D

Durada : Semestral, 2n semestre

Professorat : JOAQUIN BARCELO OBREGON , BORJA GUARCH IBAÑEZ , ABEL LOPEZ BERMEJO , LUIS MAYOL CANALS , ANDREU PEÑAS AGUILERA , PEDRO PLAJA ROMAN , DAVID RIGAU COMAS , PABLO JOSE SAEZ PEREZ

Idioma de les classes : Català (70%), Castellà (10%), Anglès (20%)

Horaris :

Activitat	Horari	Grup de classe	Aula
Teoria		2	
Pràctiques d'aula		4	
Pràctiques d'aula		5	
Pràctiques clíniques		1	
Aprenentatge basat en problemes		10	
Aprenentatge basat en problemes		11	
Aprenentatge basat en problemes		9	

Competències

- Reconèixer els elements essencials de la professió mèdica, que incloguin els principis ètics, les responsabilitats legals i l'exercici professional centrat en el pacient.
- Comprendre la importància d'aquests principis per al benefici del pacient, de la societat i la professió, fent especial atenció al secret professional.
- Desenvolupar la pràctica professional respectant l'autonomia del pacient, les seves creences i la seva cultura.
- Reconèixer les pròpies limitacions i la necessitat de mantenir i actualitzar la competència professional, fent especial atenció a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per a la qualitat.
- Desenvolupar la pràctica professional amb respecte pels altres professionals de la salut, adquirint habilitats de treball en equip.
- Comprendre i reconèixer els efectes, mecanismes i manifestacions de la malaltia sobre l'estructura i funció del cos humà.
- Comprendre i reconèixer els agents causants i factors de risc que determinen els estats de salut i el desenvolupament de la malaltia.
- Comprendre i reconèixer els efectes del creixement, el desenvolupament i l'envelliment sobre l'individu i el seu entorn social.
- Comprendre els fonaments d'acció, indicacions i eficàcia de les intervencions terapèutiques, basant-se en l'evidència científica disponible.
- Obtindre i elaborar una història clínica que contingui tota la informació rellevant.
- Tenir capacitat per a elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada.
- Reconèixer i tractar les situacions que posen la vida en perill immediat i aquelles altres que exigeixen atenció immediata.
- Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament, aplicant els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.

- Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com dels malalts en fase terminal.
- Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica.
- Adquirir experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i demés recursos del sistema sanitari.
- Escoltar amb atenció, obtenir i sintetitzar informació pertinent dels problemes que afecten el malalt i comprendre el contingut d'aquesta informació.
- Redactar històries clíniques i altres registres mèdics de manera comprensible per a tercers.
- Comunicar-se de manera efectiva i clara, tant oralment com per escrit, amb els pacients, els familiars, els mitjans de comunicació i altres professionals.
- Establir una bona comunicació interpersonal que capaciti per a dirigir-se amb eficiència i empatia als pacients, als familiars, mitjans de comunicació i altres professionals.
- Reconèixer el propi paper en equips multiprofessionals, assumint el lideratge quan sigui apropiat, tant per al subministrament de cures de la salut, com en les intervencions per a la promoció de la salut.
- Obtenir i utilitzar dades epidemiològiques i valorar tendències i riscos per a la presa de decisions sobre salut.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per a obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.
- Saber utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives i d'investigació.
- Mantenir i utilitzar els registres amb informació del pacient per a la seva posterior anàlisi, preservant la confidencialitat de les dades.
- Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes, seguint el mètode científic.
- Adquirir la formació bàsica per a l'activitat investigadora.

Continguts

---

1. NEONATOLOGIA

- 1.1. Exploració neonatal bàsica
- 1.2. Adaptació vida extrauterina. Pèrdua benestar fetal. Patologia associada
- 1.3. Preterme i retard creixement intrauterí. Patologies associades
- 1.4. Patologia respiratòria en el nadó
- 1.5. Infeccions. Sèpsia neonatal
- 1.6. Altra patologia materna amb repercussió en el nadó
- 1.7. Obstrucció digestiva neonatal. Enterocolitis necrotitzant. Estenosi pilòrica
- 1.8. Anèmia neonatal. Policitemia. Hiperbilirrubinèmia
- 1.9. Imatge mèdica en el nadó
- 1.10. Farmacologia del nadó. Fàrmacs i alletament matern
- 1.11. Reanimació cardiopulmonar neonatal inicial

2. CREIXEMENT I DESENVOLUPAMENT

- 2.1. Creixement: diverses etapes. Pubertat. Gràfiques.
- 2.2. Necessitats nutritives. Malnutrició i dèficits vitamínics. Raquitisme
- 2.3. Desenvolupament psicomotor. Taules de referència. Signes alarma. Retard psicomotor

3. PEDIATRIA GENERAL I D'URGÈNCIES

- 3.1. Història clínica i exploració bàsica del nen
- 3.2. Imatge mèdica en el nen

- 3.3. Principis generals d'ús de fàrmacs en pediatria
- 3.4. Vacunes sistemàtiques. Generalitats
- 3.5. Intoxicacions i enverinaments més freqüents en pediatria
- 3.6. Accidents i trauma. Maltractaments. Mort sobtada
- 3.7. Triangle d'avaluació pediàtric i valoració seqüencial del nen (ABCDE)
- 3.8. Suport vital bàsic pediàtric amb desfibril·lador automàtic

4. NEUROLOGIA

- 4.1. Malalties metabòliques congènites més freqüents. Signes i símptomes.
- 4.2. Síndromes genètiques i malformatives més freqüents
- 4.3. Trastorns paroxístmics
- 4.4. Imatge mèdica en neurologia pediàtrica

5. DIGESTIU

- 5.1. Diarrea aguda. Rehidratació
- 5.2. Sde. Malabsortiva. Diarrea crònica. Malaltia celíaca i fibrosi quística
- 5.3. Vòmits en la infància
- 5.4. Abdomen agut
- 5.5. Patologia hepàtica en el nen
- 5.6. Imatge mèdica en digestiu infantil

6. PNEUMOLOGIA-AL·LÈRGIA

- 6.1. Patologia al·lèrgica en el nen. Anafilaxi
- 6.2. Immunodeficiències congènites i adquirides
- 6.3. Patologia pulmonar malformativa. Fibrosi quística
- 6.4. Oxigenoteràpia i broncodilatadors
- 6.5. Imatge mèdica en pneumologia infantil

7. NEFROLOGIA

- 7.1. Infecció urinària. Uropaties
- 7.2. Hematúria i proteïnúria. Síndrome nefrítica i síndrome nefròtica. Hipertensió arterial. Causes més freqüents d'insuficiència renal
- 7.3. Tubulopaties
- 7.4. Imatge mèdica en nefrologia infantil

8. ENDOCRINOLOGIA

- 8.1. Hipocreixement. Patologia hipofisària. Síndromes endocrines.
- 8.2. Alteracions de la pubertat.
- 8.3. Hipo i hiperglucèmia
- 8.4. Patologia tiroïdal i paratiroïdal. Síndromes poliglandulars
- 8.5. Patologia de la diferenciació sexual.
- 8.6. Imatge mèdica en endocrinologia infantil

9. INFECCIOSES

- 9.1. Febre, antitèrmics i antiinflamatoris
- 9.2. Infeccions vies respiratòries. Tuberculosi
- 9.3. Malalties exantemàtiques
- 9.4. Infeccions sistema nerviós central
- 9.5. Infeccions osteoarticular i teixits tous
- 9.6. Antibiotics d'ús habitual en pediatria.
- 9.7. Antivirals d'ús habitual en pediatria
- 9.8. Immigració, viatges, vacunes i malalties associades
- 9.9. Imatge mèdica en patologia infecciosa pediàtrica

10. REUMATOLOGIA

10.1. Síndromes autoinflamatòries i malalties reumatològiques més prevalents en la infància.

11. HEMATO-ONCOLOGIA

11.1. Leucosi, histicocitosi

11.2. Tumors sòlids infantils

11.3. Estudi de l'anèmia, coagulació i trombopaties en pediatria

12. CARDIOLOGIA

12.1. Cardiopaties congènites cianosants

12.2. Cardiopaties congènites no cianosants

13. GENÈTICA

13.1. Genètica clínica aplicada a la pediatria (estudi genètics, interpretació de resultats, consell genètic).

Activitats

Tipus d'activitat	Hores amb professor	Hores sense professor	Total
Aprenentatge basat en problemes (PBL)	42	112	154
Classes participatives	22	11	33
Pràctiques en empreses / institucions	23	46	69
Prova d'avaluació	6	0	6
Seminaris	53	52	105
Simulacions	4	4	8
Total	150	225	375

Bibliografia

- *Rudolph's Pediatrics*. (2011) (22th). Mc Graw Hill. [Catàleg](#)
- *Nelson Textbook of Pediatrics* (2011) (19th). Saunders. [Catàleg](#)
- *Nelson Textbook of Pediatrics* (2015) (20th). Saunders.
- Cruz-Hernández (2011). *Nuevo Tratado de Pediatría* (10a). Editorial Océano-Ergon.
- Lissauer (2009). *Texto ilustrado de Pediatría* (3a). Elsevier Mosby. [Catàleg](#)
- *Manual of Neonatal Care* (2012) (7th). Lippincott Williams & Wilkins. [Catàleg](#)
- Harriet Lane (2011). *Handbook of Pediatrics* (19th). Elsevier-Mosby. [Catàleg](#)
- Harriet Lane (2014). *Handbook of Pediatrics* (20th). Elsevier-Mosby.
- *Red Book Report of the Committee on Infectious Diseases* (2012). American Academy of Pediatrics. [Catàleg](#)
- *Red Book Report of the Committee on Infectious Diseases* (2015). American Academy of Pediatrics.
- *Asociación Española de Pediatría*. Recuperat , a <http://www.aeped.es/protocolos/index.htm>
- *Academia Americana de Pediatría*. Recuperat , a <http://www.aap.org/>
- *OMIM*. Recuperat , a <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/omim/>

Avaluació i qualificació

Activitats d'avaluació

Descripció de l'activitat	Avaluació de l'activitat	%
Sessions ABP. Treball sobre SET casos problema: ABP-1: "Preterme i retard de creixement intrauterí. Patologies associades"; ABP-2: "Desenvolupament psicomotor. Taules de referència. Signes d'alarma. Retard psicomotor. Epilèpsia"; ABP-3: "Patologia hepàtica i malabsortiva"; ABP-4: "Patologia renal"; ABP-5: "Alteracions de la pubertat i d'hormones sexuals"; ABP-6: "Immigració, viatges, vacunes i malalties associades"; ABP-7: "Patologia pulmonar"	Avaluació contínua: 1) Habilitats d'aprenentatge; 2) Comunicació; 3) Responsabilitat; 4) Relacions interpersonals. La nota corresponent a l'avaluació continuada de les sessions d'ABP s'obtindrà a partir de l'aplicació de les enquestes estandarditzades i proporcionades per la UEM. L'assistència a les sessions d'ABP es obligatòria. L'absència injustificada a TRES o més sessions diàries implica que l'alumne no s'ha presentat a aquesta activitat. Caldrà un nivell de suficiència de 5 (escala de 10) en aquesta activitat.	40
Examen FINAL Casos Clínics: Elaborar les hipòtesis diagnòstiques (1a part) i respondre a TRES preguntes per cas (2a part) de TRES CASOS CLÍNICS relacionats amb les temàtiques treballades en els casos problemes, classes magistrals, seminaris i pràctiques de Pediatria	Caldrà un nivell de suficiència de 5 (escala de 10) en aquest examen.	20
Examen FINAL tipus Test: Examen tipus test de 60 preguntes de 4 opcions cadascuna relacionades amb les temàtiques treballades en els casos problemes, classes magistrals, seminaris i pràctiques de Pediatria.	Cada resposta correcta es valorarà amb 1 punt. Cada resposta incorrecta descomptarà 0,25 punts. Caldrà un nivell de suficiència de 5 (escala de 10) en aquest examen.	30
Taller simulació suport vital pediàtric	La assistència al taller és obligatòria. Es realitzarà una prova pràctica al final del taller: "Suport vital bàsic + DEAS i Atenció inicial del nen greu". L'avaluació de les competències en aquest taller computarà com a màxim amb mig punt a la nota final de l'assignatura. Caldrà assistir al taller per poder ser avaluat. Aquesta activitat no serà recuperable.	5
Pràctiques clíniques a la Sala d'Hospitalització, Neonatologia, Urgències i Consultes Externes (Neurologia, Digestiu, Cardiologia, Endocrinologia, Infeccioses, Pneumologia).	Es demana una assistència al 80% de les pràctiques. Aquesta activitat computarà amb un màxim de mig punt de la qualificació final de l'assignatura.	5

Qualificació

1) Avaluació general:

40% de la qualificació final: Avaluació continuada Sessions ABP (6 sessions).

20% de la qualificació final: Examen Casos Clínics (3 casos clínics).

30% de la qualificació final: Examen tipus Test (60 preguntes de 4 opcions).

5% de la qualificació final: Taller pràctic suport vital pediàtric (valorable només si s'assisteix al taller).

5% de la qualificació final: Pràctiques de pediatria (valorables només si l'assistència a pràctiques és del 80% o més).

Avaluació continuada de les Sessions ABP (40%) i el examen de Casos Clínics (20%): es requerirà un nivell de suficiència igual o superior a 5 en cada part de l'avaluació. Cal aprovar tots dos apartats per aprovar l'assignatura.

Examen tipus test: Nivell de suficiència igual o superior a 5. Cal aprovar aquest apartat per aprovar l'assignatura.

Taller simulació suport vital pediàtric: Control d'assistència. Caldrà assistir al taller per poder ser avaluat. Prova pràctica al final del taller. L'avaluació de les competències en aquest taller computarà com a màxim amb mig punt a la qualificació final de l'assignatura.

Pràctiques clíniques: Control d'assistència. Mínim 80% per avaluar l'activitat amb un màxim de mig punt de la qualificació final de l'assignatura.

El nivell de suficiència de la qualificació global del mòdul (sessions ABP, examen casos clínics, examen test, pràctiques i tallers simulació) serà de 5.

2) Avaluació dels exàmens de recuperació (només per a activitats recuperables: Examen Casos Clínics i Examen tipus Test):

La nota màxima que es pot obtenir de les avaluacions de les activitats suspeses serà d'un 5 si l'alumne es considera apte, independentment de la nota que obtingui d'aquesta avaluació. Aquesta nota farà mitjana amb la nota que l'alumne hagi obtingut en les altres activitats avaluables i que hagi superat prèviament.

Criteris específics de la nota «No Presentat» :

Es considerarà que la situació de l'alumne és de "No Presentat" en cas de falta d'assistència a alguna de les tres activitats d'avaluació que requereixen un nivell de suficiència: sessions d'ABP, examen de casos clínic i examen tipus test. En el cas de les sessions d'ABP, es considerarà no presentat si hi ha una falta d'assistència a 3 o més sessions. En qualsevol d'aquests casos, no es descomptarà una convocatòria a l'alumne.